

ԾԱՂԻԿ տարարը երկու անգամ կը հրատարակուի Չորեքշաբ-
րի եւ Շաբար օրերն : — Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է
100 դր. արծար : — Վեցամսեայն 30. — Գաւառաց համար 115 դր.
Վեցամսեայ 60. — Ծանուզման տողը 3 դր.

Որ եւ է համակ կամ գրութիւն պէտք է ուլրիէլ
Առ Արտօնաւու եւ Տնօրին Անօն Սակահան,
Ալանա Համամ, Քիւչիւկ Երլրզք խան Երկրորդ յարկ Թիւ 9:
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնն է չեն տր. իր: է

Ժամանակէ մը ի վեր ազգային գործերն գարձեալ բոլորովին ամլութեան գատապարտուած են. գաւառական գործերն երեսի վրայ թողուած թեմերու առաջնորդութեանէ հրաժարելը նորածեութեան կարգ անցած: Վարչութիւն և իրօն. ժողով այս հըրաժարմանց նկատմամբ ցոյց տրուած անհեթեթ պատճառներն ընդունելու ստիպեալ միշտ կը հեռագրեն գաւառ-ները թէ՝ Զեր ընտրած եպիսկոպոս կամ վարդապետը կը հրաժարի. նոր ընտրութիւն կատարեցէք:

Երեսփոխանական ժողովոյ պակսած անդամոց տեղ նորերուն ընտրութիւնը կարծենք թէ Ազգային Հիւանդանոցի վերաշնուրութեան հետ պիտի սկսի, Երեսփոխանական ժողովին որ նախորդ շրջանին մէջ վեց եօթքուեկից առաւելութեամբ ազգային խիստ ծանրակշիռ գործեր՝ ըստ իւր համոզման կարգադրեց, թէս ճիշդն ըսելու համար բան մը չըրաւ, երբէք յոյս մը չիտար ապագային բերեկարգուելու. յոտնկայս չնորհակալութիւններ, նըս-

տուկ հակածառութիւններ, քնացած պահերնուն գործ տեսնել, ահաւասիկ ցոյց հանրութեան կատարուած իրողութիւնները :

Ինչպէս արդէն ծանուցած էինք շահպաղլեան ներկայան անալով կրօն. ժողովոյ վերջին նիստին, հրամայուած էր ատոր որ իւր բացատրութիւններն գըրաւոր ներկայացնէ: Խիստ փափաքելի էր որ այդ բաեղային բացատրութիւնը հրատարակութեան յանձնուէր, թէս ժէղուիթ թերթին գործ Պաղապանին կը գուռաց այս աշխատանքութիւնը նոր վարդապետութիւնը որ գաղափար մը ունենանք թէ ի՞նչ խելքի կը ծառայեն սախնից վարժապետներն, որոնց կը հետևի նաև կաղն ի կաղ մեր հայ հրապարակագրաց Տէլի ծօրճին:

Օրուան խնդրոց մին եղաւ նաև վանայ և Պիթիսի Հռովմէական Հայոց առաջնորդին ցաւալի արկածն որ տեղական թերթերու տխուր բանակցութեանց նիւթեղաւ. թէս մինչ այս տողերն գրուած պահուն այս մասին գեռ ստոյդ տեղեկութիւն մը հասած չէ: ինչ որ ալ ըլլայ, ինդրոյն ազգային կերպարան տալով համայն հանրու-

թեան համակրանքն վայելող բաղմարդիւն ընկերութիւն մը ձրի անուանարկելու չափ յանդողներն պէտք է գիտնան որ՝ Խիստ է իւրեանց ընդդէմ խթանի աքացել:

Կըսուի թէ Ազգային Վարչութիւնը մտադիր է ընդունիլ այն ծրագիր որ կառաջադրէ Սանսարեան վարժարանը կարինէն, Քարըբերդի Սորսորիի վանքը փոխադրել:

Հռչակաւոր գեղանկարիչ Պ. Ա. Վազովսկի նկարներու ցուցահանդէս մը պիտի բանայ այս տարի ի Քիէվ որ ի մէջ այլոց պիտի ցոյց դրուի եղեր Օւէէ ուշաւ զոր նկարած է Ռուսաց քրիստոնէութիւնն ընդունելուն ինն հարիւրելրորդ տարեդարձին առթիւ:

Գահիրէաբնակ ազգայիններէ Վսեմ. Զէնոր պէտք Մէրամէթնեան որ այս տարի Ս. Երուսաղէմ ուխտի գացած էր ընտանեօք, տեղույն ժառանդաւորաց աշակերտի մը տարեկան կիսամոշակը յանձն առած է վճարել, որ է տասն երկու օմանեան ոսկի զոր պիտի վճարէ ամեն տարի ի կենդանութեան իւրում:

Վսեմ. Զէնոր պէտք այս առատաձեռնական գովելի գործը ահա առաջին օրինակ մը կը հանդիսանայ, ամեն անոնց՝ որք կը գանդապին թէ ժառանդաւորաց գպրոց մը չունինք:

ԵՐԿՈՒ ԱՆԳԱՄ ՄԵՌԵԱԼԸ

(Նոյեմբեր 1915)

Գեղանի կինն որ ծաղկի մը տերեւները կը փետատէր մեքենօրէն, տխրութեամբ լի հառաջըով մը միայն պատասխանեց :

— Սոյն ճոխ հագուստները ձեր ներքնասենեակը դրուած են : Կը կամի՞ք փորձել :

Իսկ գեղուհին շարունակեց լուռ մալ, գլուխը հակեցաւ իւր լանջից վրայ, և սքանչելի ու հիւսկէնները թօթափեցաւ մերկ և մարմարի նման սպիտակ ուսերուն վրայ :

— Ալլահ էրէք՝, շարունակեց խափակուհին, հը, մոքէս ելաւ : Նոյնպէս քազցրարոյր փայտէ արկղիկ մ'ալ կայ, որ մարդարիտէ մանեակներ, ապարանաններ, պրօշներ կը պարունակէ : Ճըշմարիտ գանձ մ'է այն, Զէնոպիոյ թագուհին անգամ նմանը չունի : Տիրուհիս, թոյլ տուէք որ առնեմ բերեմ զանոնք :

— Ետքը, պատասխանեց անփութօրէն երիտասարդուհին :

— Բարի տիրուհիս, կ'աղաջեմ ձեզ զարդարուեցէք այս ամեն զարդարանքներով ձեր ամուսնոյն գալուստը տօնելու համար :

Այս խօսքերը յանկարծադէալ շիկնութիւն մը բերաւ այն կնոջ անփայլ և գունաթափ այտից վրայ՝ որ գոդցես անզգայ էր . և բռնած ծաղիկները ձեռքէն վար ձգելով ժպտեցաւ ցաւագին :

— Այո՛, Մէսուտէ, իրաւունք ունիս : Ինձ բեր այդ մանեակներն ու ապարանջաններն որպէս զի զարդարուելով ատոնցմով դիմաւորեմ զնա . . . ա՛հ, միայն եթէ գար . . .

Նորէն արտասուք ցայտեցին աչերէն :

— Տիրելի տիրուհիս, մի լաք . . .

— Ի՞նչպէս չողբամ իւր բայցակայութեան վրայ քանի որ այսպիսի զարհուելի մենութեան մէջ եմ :

— Զարհուրելի բանտ ըսէք, ինչու որ սա որմերէն դուրս ելլել չի ներեր ձեզ : Անխոտահ և նախանձու լինելուն ամեն այցելութիւն, մինչև իսկ կանանց լնկերութիւնն անգամ կ'արդիկէ ձեզ :

— Այո՛, այս կեանքի միօրինակութիւնը զիս յամրօրէն կ'սպանէ, Մէ-

սուտէ . . . Այլ այսուհանդերձ, վիճակս այդչափի արդահատելի՞ է : Միթէ իւր սէրը չե՞մ դրաւեր . . . Սակայն, զիս աւելի տանջողը, շարունակեց պահ մը լուելէ ետք, այն այլան դակ դաղափարներն են որոնցմով պաշարուած եմ ես, երբ առանձինն գըտ նուիմ: Թուի ինձ թէ բան մը կայ որ զիս հո՞ն վարը ընդ գարը կ'ածէ, թէ կայ հեռաւոր տեղ մը անձ մը կայ՝ որ ձգողական զօրութեամբ, անդիմադրելի կերպիւ կը փորձէ տիրել իմ վըրայ . . . Բայց ատոնք տղայութիւններ են, յաւելցուց, որպէս թէ այսպէս խօսելուն վրայ կը զզար : Մէսուտէ՛, մոռցիր այս լամաներդ . . .

Եւ ոտք եխելով աչքը նետեց դաշտերուն վրայ ըղձախառն անձկութեամբ :

— Ձեր անցեալ կեանքը, տիրուհիս, ասկէ յոյժ տարբեր եղած է :

Սոյն դիտողութիւնը շփոթեցուց ծաղկահաս կինն, ուստի թագունյուղուցմամբ պատասխանեց :

— Իմ անցեալ կենցազս . բարէ՛, չեմ յիշեր զայն . . . Երկարառու և դաժան հիւսնդութիւն մը ամեն յիշողութիւն խլեց տարաւ ինձմէ . չեմ յիշեր իսկ թէ ո՛րքան ատեն է որ աստ կը գտնուիմ, անգէտ իսկ եմ թէ ո՛ւսկից եկած եմ: Այլ թողունք ասոնց վրայ խօսիլ . գիտցածս սա է թէ կը սիրեմ զայն զոր տեսայ, այլ այսուհանդերձ, ըստ կինն կարծելով թէ առանձին էր, կզդամ թէ զիս կը քաշեն դէպ այն կապոյտ հորիզոնը . և անանկ կը թուի ինձ թէ հոս արեք կը ցամքեցնէ սիրտս :

Այս պահուն վարդերու և մրտենոյ փունջ մը պարտէզին պատին վըրային նետուելով դարաստանին վրայ ինկաւ երկու կանանց ոտքերուն առջեւ, որք ընդուած ոտք ելան :

— Ա՛հ, ո՛րպիսի նըրավայել ա՛լամ, ձայնեց խափչիկուհին զայն գետնէն վեր առնելով: Ու տիրուհի, սիրատարփ երիտասարդ ծն մը ձեղ կը հետապնդի . բայց ինչո՞ւ այդպէս կը դողաք . . .

— Կը պաղատիմ քեղ, Մէսուտէ՛, այս պատահածին վրայ չըլլայ որ ամուսնոյս բան մը ըսես : Պահէ այդ ծաղիկները, ներս երթանք:

Գերին իւր տիրուհւոյն ետեսէն բը-

նակարանէն ներս երթալէ առաջ դէպի պարտիզին շուրջը պատող հովանեաց կողմը ուղղեց իւր լուսանի (վաշագ) աչքերը, նշմարեց մարդ մը որ ստուերի նման կը խուսափէր սարդենեաց թուփերու ետին : « Այս տարօրինակ բան է, մըմնջեց դարաստանին դուռը գոցելով, ամեն օր էսատի վաճառած փունջերը նորէն մեզ կը լերադառնայ »:

Դ

Խստ՝ Խափչիկուհւոյն նստած էշը այնչափի անդթարար վաղցնելէ ետեւ, սկիւփի նման մագլեցաւ ընկուղենւոյ մը գագաթն ելաւ, ուրկէ ամբողջ երկիրն կը տեսնուէր :

Ս.հա անդ իւր պարապոյ ժամերն անցունելու սովորոյթն ունէր : Հազիւթէ հան կը գտնուէր, և ահա ընտանեցեալ թութակ մը թռաւ եկաւ իւր ետին թառեցաւ : Խափչիկը զլուխը դարձուց, և աչքերը թուչնոյն վրայ տարած ատենն իսկ տարուեցաւ նաև Դամասկոսի մեծ պողոտային վրայ :

Զիւարոր մը փոշւոյ ամպերէ շըջապատուած քառարշաւ կու գար :

Խստ իւր ամբողջ տեսողական զօրութիւնը ի մի հայեացք կեղքունացոյց, և ուղեորդ վարագոյրի մը ետեւ անյայտ ըլլալէ առաջ կրցաւ ճանչալ կարմիր պուռնուղով օտարական ռեյքին, որուն ամեն օր վարդի փունջեր կը ծախսէր :

Անապատի մանուկը կասկածու և հետաքրքիր՝ գարանամուտ օձի մը պէս, անշարժ կեցաւ :

Իւր դիտարանի բարձունքէն և շընորհիւ իւր սուր տեսողութեան, տեսուած որ ձիւորը ձիէն վար իջաւ, երիվարը արմաւենւոյ մը կապեց, և մեծ զգուշաւորութեամբ ամարանոցին որմերուն շուրջը դարձաւ . Քետոյ անշուկ մօտեցաւ այն ծառին որուն վըրայ գարանած էր :

Այս ծառը փոքրիկ հողէ բարձունքի մը վրայ կը գտնուէր, որու քովէն անցաւ օտարականն ծանրաքայլ և միշտ իւր վերաբկուին ներքեւ ծածկելով ինքնքն :

Երբ բարձրաւանդակին կատարն հասաւ ափով աչքերը հովանեացեց և գարաստանին ուղղութեան դիտելով՝ կուրծքը ուռելով հառաջք մը թռաւ ի ներքուստ :

Ապա ետ դարձաւ իշաւ վերստին .
մօտեցաւ նորէն ցանկապատին որմին
և զայն ծածկող սողուն տունկերուն
օգնութեամբ վեր ելաւ :

Օտարականն ոսաւերուն ետին պա-
հուելով ամենամեծ անձկանօք կը դի-
տէր երկու կիներն որք դարաստանին
վրայ կը տեսակցէին ,

Վայրկեան մը խսառաջքէ կորսնցուց
օտարականը , սակայն քիչ մը ետք
տեսաւ որ օդին մէջէն փունջ մը նե-
տուեցաւ , և Աէսուտէ ալ գետնէն ա-
ռաւ զայն : Այն ատեն խափշիկը ծա-
ռէն վար իջաւ և առանց նշմարուելու
սողալով դնաց մեծ պողոտային վրայ :

Անդ սկսաւ ճեմել , ամենաքնական
կերպիւ , և որպէս թէ անգէտ էր այն
անձին ներկայութենէն զոր քանի մը
վայրկենէ հետ ճակատ առ ճակատ
պիտի գտնուէր :

—Աւան ոչէ՞ հուրառ ինչն հեշտանեղէւ-
նա հաղողէ ուշար , ձայնեց զարմանք և
բերկութիւն կեղծելով :

Եւրոպացին առջութեամբ և գրժ-
կամակութեամբ գրաւուեցաւ , վասն
զի զինքն առանձին կը կարծէր և այս
հանգիպման չէր սպասեր բնաւ :

Բայց յանկարծ հանգարտեցաւ և
փոքրիկ ծաղկալաճառին ըսաւ :

—Կունդացի՞ ես : Թուփերու մէջ
աջուն պահակութիւն կրնես արդեօք :

—Այո , սէյտի , հայրս սոյն ամա-
րատան պարտիզաննն է :

—Որո՞ւնն է այն .

Խսատ շփոթած կերպարանք մառ-
նելով չպատասխանեց :

Ցիշեց օտարականն որ հապեշի մը
բերնէն ելած մէն մի խօսք ստակով կը
վաճառուի , ուստի գրալսնէն ափ մը
գրամ հանեց :

—Չե՞ս իշխեր խօսիլ : Արդեօք այս
ամարատան տիրոջ անունն արդիլած
են քեզ :

Սևամորթը կը շարունակէր մունջ
կենալ : Այն ատեն օտարականը ձեռ-
քի բռնած ստակը նորա ափը սահե-
ցուց :

—Ցէր իմ , պատասխանեց , կեանքս
կը վտանգեմ ձեր հետաքրքրութիւնը
դոհ ընելովս : Երդում ըրած եմ բնաւ
խօսք մը ընել այն բաներուն վրայ որք
այս ամարատան մէջ կը պատահին :
Իսկ տիրոջս անուան գալով , չեմ գի-
տեր զայն , նոյնպէս ալ կ'անգիտանամ

թէ ուստի եկած է և ի՞նչ լեզու կը
խօսի , վասն զի չեմ հասկընար :

Օտարականը համբերութիւնն սպա-
ռած , գերիին զարնելու համար բռուն-
քը կը սեղմէր :

(Նորանակելէ)

ԳԸՐԳ ԼԻՐԱ ԷՕՏԻՒՆՃ

Աէմոտէ էօլէ վագալար զուհուրա
կէլիքի , անէրի կէօրիւազ հայրէթտէ-
գալմամաք միւմքիւն օլամազ :

Դիմին խաթըլնտան կէչէր քի պիր
ատամ պիրինէ քըրք լիրա էօտիւնն
վէրմէսի իլէ իքի պին լիրա զիյանա օղ-
րասրն , հալ պուքի պու վագաանէֆ-
ուի Սուանպօլտա վուգու պուլմուշ տուր
շէօյէքի :

Տէօրթ սէնէ գատար մուգատտէմ
րում գարթանըն պիրի , չէրիմիզինն
միւթէպէր թիւնճարլարընտան պիր
եահուտի թիւնճարընա միւրաճաաթլա
դայէթ տարտա պուլունտուզունը իփու-
տէ պիրլէ քըրք լիրա էօտիւնն խտէր
թիւնճար իլին վիրալը պիր
սէֆինէյի քէնտի նամընա ֆէրազ էթ-
մէք հայլը մէսարիփէ միւհթաճ ի-
տուկինի տէրմիյան իտէր իսէ տէ ,
գարթանըն բէճալարընա տաեանամա-
եարաք մուգափաքաթ էտէր , վէ լիման
իտուկինի կիտէրէք , գարթան սէ-
ֆինէսինի թիւնճարըննամընա ֆէրազ
էտէր :

Պէօլէ պիր պէօլիւք թէմինաթլա
թիւնճար իսթիգրազ վէրմիչ օլատուզու-
քըրք լիրասընա հիշ պիր խալէլ կէլմէ-
րէճէկինէ թապիի թէմին օլուր :

Գարթան ալտըլլը ըըրք լիրաեք վէ-
րէճէք եէրինէ վէրտիգրտէն սողրա , սէ-
ֆինէյի թամիր էթմէք իշին Սթէնեհա
լիմանընա կէօթիւրիւր : Արատան հէ-
նիզ օն պէշ կիւն կէչմիչ իքէն գարթան
ըլա գալաֆաթճը պիր սասպահ թիւճ-
ճարըն մաղաղանընտան իշէրի կիրէր-
լէր , թիւնճար թէշրիփլէրինին սէպէ-
պինի սօրար , գարթան տէրքի կէմի ,
սէֆէր էտէպիլմէք իշին թամիրէ միւհ-
թաճ իտի վէ թամիրի իշին տախի
եիւզ օն լիրա մէսարիփ կիթտի , շիմտի

կէմիի Սթէնեա լիմանընտան ալապիլ-
մէք իչին պու 140 լիրայը վէրմէլի :

Եահուտի թիւնճարը հիտտէթէ-
նիր պէն պիր բարա վէրմէմտէր , գար-
թան տախի պիր եանտան գանտըրը քի
տէնիմի պիր սէֆէր նավլունու իլէ էօ-
տէրիմ տիյէ . թիւնճար չար նա չար
140 լիրայը սաեւաք :

Արասը օն կիւն կէչմիչ իքէն գար-
թան իպրայիլտէն պիր թէլէկրափ ա-
լըր , օրատան զախիրէ եիւքլէնիպ Մար-
ոկիեաեա կէօթիւրմէք իւղրէ թիւճ-
ճարըն պիրի կէմիսինի իպրայիլէ կէօ-
թիւրմէսինի իխմթար էթմիչ իտի :

Գարթան տէրհալ եահուտի թիւճ-
ճարընա կիտէր իշի աչար վէ պու-
սէֆէրտէն իքի եիւզ լիրատան զիյատէ
նավլուն ալաճաղընը սէօլէր , թիւճ-
ճար սէվինիր , սէֆինէյի սիկուրթա է-
տէրլէր վէ գարթան տէվրի կիւնիւ-
եօլա չըքար :

Արասը եիրմի կիւն կէչէր կէչմէգ
պիր սապահ եահուտի թիւճճարը մա-
զաղաղընտա օթուրուրքան , Մահքէ-
մէյի պահրիյէտէն պիր իհսար բուսու-
լասը կէլիր , թիւճճար չաշըրարաք մահ-
քէմէյէ կիթտիյնտէ օրտա տուեար քի
կէմի իպրայիլէ կիտէրքէն Սուլինա
աշըզնտա տիկէր պիր կէմիյիլէ միւսա-
տէմէյէ ուղրայարաք մեղքիւր սէֆի-
նէյի պաթըրմըզ , պաթան սէֆինէ իսէ-
տօքուզ եիւզ լիրաեա սիկուրթատա-
խմիչ , սիկուրթա գումբանեասը իդտ-
մէի տափա էտէրէք մահքէմէ , գարթա-
նը 900 լիրաել էօտէմէյէ մահքիւմ
իթմիչ վէ իշ պու թազմին սէֆինէնին
սահիպի պուլունան եահուտի թիւճ-
ճարընա թէրէթթիւպ էթմիչ :

Թիւճճար պիր իքի ալօգաթլարա
տանըշըրաք 900 լիրայը վէրմէքտէն
պաշկա չարէ օլմատըլլընը աղնատըզն-
տան , չար նաչար բարալարը վէրիր :

Սէֆինէնին մալի օլուր քէնտիսինէ
էսկի 150 լիրայըլա 1050 լիրաեա :

Հէր նէ իսէ պիր գաղատըր օլուր-
տէյէրէք եէնիտէն իշ պաշլարար :

Արասը պիր ազ կէչտիգտէն սողրա
Ղարպ Թարապուլտսունա մալ կէօ-
թիւրմէք իւղրէ 300 լիրա նավլուն
իլէ գարթան պիր թիւճճար իլէ բա-
զարլզա կիրէշէր վէ տէվրի կիւնիւ-
սէֆինէ եօլա չըքարիա հազըրլանըր :

Գարթան եահուտի թիւճճարընա խապէր վէրիք քի սէֆինէյի սիկուրթաեա գօյսուն : Վագըթ ագշամ օլտուղունտան թիւճճար հէր նէ գատար սիկուրթաճընըն մաղազալընա կիտէր իսէտէ մաղազատա դիմաէի պուլամաեարաք, սիկուրթա էթմէյի տէքրի կիւնէ պըրաքըր, հալ պու քի օ կէճէսի շէտիտ պիր լոտոս փուրթունասը իլէ կէմի Գում Գարու էօնիւնտէ գարաեա տիւշէր :

Գարա խապէր չափուք եէթիշիր տարպը մէսէլիննէ, եահուտի թիւճճար օ կէճէսի սէֆինէնին բարայանմասընը տուեարաք, սապահլայըն էրքէն խանըն օտա պաշըսընը կէօնտէրիք քի կէմիտէն գուրթարըլան էշեալարը պիր արապա իլէ խանտ թաշըսըն :

Օտա պաշը մահալի վագաայա կիտէրէք կէմիտէն գուրթարըլան պաշը էշեալարը պիր արապաեա թաշըսը քէն գարթան իւսմէ կէլէրէք, եօլէ պիր աֆէթտէն դաթը ճանը եանմը օլտուղունտան, էլինտէքի պամթօնու իլէ օտա պաշըեա պիր իքի տարպէ էնտիրիք :

Օտա պաշընըն այրանլըդը շիշէք պիր մուգապէլէ գարթանըն իւզէրինէ հիւճիւմ էտէրիսէ տէ, գարթան շըմէնտըֆէր եօլու իւզէրինտէն պաշըր գաչմաղա, շըմէնտըֆէրին էտինէ դաթարը օ արա ծիմճի մէյտանընտան սիւրաթէ կէլտիզի սըրատա, գարթանը ըընար թէլէք էտէր վէտէրհալ օտա պաշըեը տէրտէսթ իլէ մահալէսէ կէօթիւրիւրիք :

Եահուտի թիւճճարը պու ֆէլաքէթի տույտուղունտա նէ եաբաճաղընը շաշըրը : Նիհայէթ օտա պաշըեը գուրթարմաք իւզը պիր իքի սէնէլէր մահքէմէլէրէ կիտիպ կէլտիքտէն սոլըա, միւթէվէֆա գարթանըն վէրասէսինի նագտէն սուլէ էտէրէք օտապաշըյը մահպէստէն գուրթարըր, վէվէրմէլ օլտուղու քըրք լիրա իսթիգազտան թամ իքի պին լիրայ զիեան վէրէրէք կիւճ հալ գուրթուլուր :

ԿԻՃԵՍԵՓԱ ԼԱԲԱԸ

Բարիսին մէշհուր դիմեակիրէրինտէն Մօնսիէօ ծէպիւս Գարբէնին թէրթիպ իլէտիկի թահտա գուրուղարընը թէքմիլ մահվ իտէր մուալինէ :

Իշպու մուզիր հայվանճըդլար պիր քէրէ պիր եէրտէ բէյտա օլուրլար իսէ պունլարտան աղատէ օլմագ շնմտիյէ տէկին միւմքին օլամամըշիտի, ֆիլվագը պունլարը գըրմագ վէ մահվ իթմէք իշին բէք չոգ իւաճ վէ թէտպիրէր ինքտէ, հիշ պիր մուհասէնամ կէօրիւլմէմիշ տիր պու անէ տէկին :

Իշպու կիձէ-ՍէֆԱ. ԼՈԲԱԸԸ թահտա գուրուղարընը գիւլլիսիէն մահվիտէր վէ իսթիմալի տախի բէք սուհուլէթի տիր . շէօյլէ քի թահտա գուրուղու էմարէի արալուլարա վէ քէնար գէօշէլէրէ, մէզքիւր լաբատան ծիւզի պիր մգտար սիւրիւլտիւկիւ հալտէ թահտա գուրուղարընը թօհումու իիշ մահվ իտէր վէ պաշկա հիշ պիր շէյէ զիյան վէրմէզ :

Իշպու կիձէ ՍէֆԱ. ԼՈԲԱԸԸ էկէր գաթըլանըր իսէ պիր մգտար սիրքէ տոլտուրուպ եինէ սուլանտըրմալը :

Պէ հէր թէնէք գութուսու պիր չէլրէկ մէճիտիյէտէ տիր :

Սաթըլըր Պահճէ զ արըսընտա Քէօթիւնիւն գարչուսընտա Դիւշիւքեան պիրատէրէրին ԴՇ Նօմէրօլու էճզախանէսինտէ վէ եինէ պիրատէրէյնը մումայիլէյիւմին Պէյ օղու տողրու եօլունտա 168 Նօմէրօլու էճզախանէսինտէ :

ՊԻՐ ՆԵՇԱՆԼԸ ԼԻՍԹԱԸ

(Կէցն Նէ-Շէրէն)

Պիրագ միւտտէթտէն սօնրա գըդթաքը էրքէք թարափընա միւրաճապթլա, ճանըմ նէ եաբաճագսընըզ գըզըն պաշգա ալընըր չըգմըշ տըր, շունշանը կէրի էտէճէքմիսինիզ տէյու սօրարլար :

—Հա՞ էյի քի կէլտինիզ, շունմասափ բուսուղասընըն գուսուրունու օգուեում տա պիթմին :

—Պէն էօյլէ մասրափ էթմիշիմ, պիթմէն նէ եաբմըշըմ կիպի պօշ լագըրտըլար տիյնէճէմէմ :

—Ա ճանըմ կիւնահա կիրմէզսինիզ ա՛, պիր օգույում տա տիյնէճին :

—Պաշ իւսմինէ օգույունտա տիյնէճիմ,

Նշանլըմըն Պէրթասը իշին աստարեգ իքի արշըն Սպինաթօ՛ 7 դուրուշ : Էվլէնէճէյիմ տէյի տիւյիւնլիւր:

Եաբուըրթաըլլըմ էսվապլար իշին թէրզինէ 1320 զրշ :

—Օնա քիմ տէտիքի րուպա եաբաթըրսըն, գըզըմըլլը վէրմէէճէկիմիզիզ պիր սէնէ էվէլտէն պիկիր իտի :

—Պէլքի սօնունտա կէօյնիւնիւգօւլուրտա վէրիսինինիզ գըյաս իթմիշ, այլպլամայըն՝ կէօնիւլ զէվզէք տիր ումար տէրլէր :

—Աման Յիսուսում, պու նէ տէրտիտի պաշըմըդա կէլտի, պարէ շունութէրմիլ օգուեուն տա պիթմին :

—Պիր իքի էսամէ տահա գալտը : Նշանլըմա 1875 յուլիս 4 տէ հէտինէ էթմիշ օլտուղում եարըմ տուղինա եապղգդ բարատը 60 զրուշ :

Պէօյիւքտէրէտէ մայթագտա սանտալը ըլա կէղմէք իշին սանտալճըեա 27 զրուշ :

—Օ աէյիլ ամմա պունլար չիւրիւք բարամը արը, եօգուամը սաղ բարա :

—Զիւրիւք բարատըր, օ թարափտան թէկսիւֆ էթմէյին :

Նշանլըմտան այրըլայը գահըմմտան էօթէ պիրի պօշ կէզէրէք խարճատըր զըմ բարալար 13582 զրուշ քի ճէման սիզտէն խտէտիկի մէսարիփին եէօքիւնիւ էթմիշ 26201 զրուշ թամամ :

—Գուզում էֆէնտիմ, ճէմէրինէ պիր պադուն եանկլը օլմասըն :

—Օ թարափտան բահամթ օլուն, պէն պիրէր պիրէր կէօգտէն կէչիրմիշմ :

—Էյ շիմտի 26204 զրուշ վէրէճէք իմիշիզ էօյլէ մի :

—Օ գատար խտէմիշ, խտէրսէնիզ մուհաքէմէ օլունուգ, պագըն պիր շէյ աշաղը վարըրսընըզ պէլքի :

—Պիզ կէլտիք քի գըզըմըզըն նշանը կէրի օլուն, էկէր էսկի նշանլընըն պիզտէն ալաճաղը վար իսէ քօ կիթմին ալէյիսիղէ իսթիտա էթսին, պիզ տէ օ վագըթ օնունլա մուհաքէմէ օլուրուգ :

—Էյ իշթէ պու մասրափ բուսուղասը տա պիր արզըհալ տէմէք տիր նէ տէյէճէքսինիզ :

—Գըզըն նշանլընը կէրի էթմէնիզի խթէրիզ տէյէճէյիզ :

—Էյ պօրճունուղու վէրմէզսինիզ :

—Էօֆ հալէա աղնատամատըգ քի պիզ օնա պիր բարա պօրճումուգ եօգտուր :

—Պէլքի գըզըն եէնի նշանլըսը պու

պօրճու էօտէր, օնա պիր սօրսանըզ:
— Ելէնճէյէ մի չքտըզ, հիշ պէօյ-
լէ բէզալէթ օլո՞ւրմու:

— Եիմտի օտա սանքի էբէյի տէօ-
քիւլտիւ սաչըլտը, պանա սօրա՞րսանըզ
կէլին պու իշի սուլիչէն պիթիրէլիմ:

— Նէ կիպի սուլիչէն պիթիրէլիմ,

— Օ քէնտի ալանազընտան վազ
կէչսին, սիզ տէ եինէ դըզը օնա վէ-
րին:

— Ֆէնա բաղարլըք տէյիլ, ֆադաթ
պիզէ ույմազ, օնուն իշիւն սիզ պիր
ան էվիէլ նշանը կէրի էթմէյէ պա-
գըն, եոդսա պիզ պաշկա թիւրլիւ
չարէսինէ պագածազըզ:

Պու գ.աթի ճէվապլն իւզէլինէ Պիր
տիւշիւնէլիմ տիյէրէք մէսէլէի մէն-
հու պիր հալտէ պրագմըզլար:

(Հայէլուէ)

••••••••••••••

ԺԱՐՏԵՆ ՏԸ ՊՈՍՏԱՆ

Եթէ Բերա ունի իւր Պէլչէն և Բը-
նէ Շանը, Պոլսոյ կողմը Եէնի Գարուն
ալ ունի իւր Ժարտէն առ Պոստաններն
որոնք իւրեանց կաղամբներովն ու պը-
րամներովք ակնապարար տեսարան մը
կընծայեն՝ ինչպէս կըսէր բանաստեղծ
մը, մարդուս աչքին:

Այս Պոստաններու մէջ արհեստա-
կան լճակներու տեղ կը գտնուին բը-
նակուն լճակներ, որոնց մէջ գտնուած
բաղմաթիւ գորտերուն քաղցրալուր
կուկունքը հեշտին և յարանուն գըլ-
խացաւ մը կը պատճառեն մահկանա-
ցուաց :

Ամեն պօստան, ունի իւր աղբէ բը-
լլրակներն ու աւաղաններն իւր Տօլո-
ներովն, որոնց քաղցրանուագ մէլոտի-
ներն լսելու համար ձի մը միայն կըբաւէ
լծել այդ Տօլոներուն: Նշանաւոր են
այս Պոստաններուն արտադրած վա-
րունդներն ու հազարներն, որոց ա-
ռաջնոյն համբաւը Լանկացիր իրենց
սեպհականած են, մինչդեռ Պոստան-
ներն Եէնի Գարուի կը վերաբերին:

Ահա այս Ժարտէն տը Պոստան-
ները կը ժողովն Եէնի Գարուի, Լան-
կայի և Գումգաբուի Ամազոններն ու
Արամազդները :

Արդ՝ անցեալ կիրակի իրիկուն այդ
Պոստաններէ միոյն մէջ այն աստիճան
արանց և կանանց բաղմութիւն մը կար,
որչափ չի կար առաւօտուն բոլոր ե-

կեղեցեաց մէջ: Հետեւեալ նկարագ-
րութենէ, ընթերցողը գաղափար մը
կընայ ստանալ վերոգրեալ Ժարտէն-
ներու բազմութեան նկատմամբ :

— Ծո պահճէպան, պէշթանէ մա-
րուլ կէթիր տէտիք տահա պէքլէյէ-
լիմ... մեղայ...

— Ամօռէ տուտու պագսանա գա-
լուպալըզա, պու պիր ճան տըր, նա-
ոք եէթիչէնէք :

— Եամագլարըն նէ՞րէյէ կիթտի:

— Իսկէլէեէ զարդավաթ էնտիրտի-
լէր:

— Ուստա եռւվան, սէքիզ մա-
րուլըզա, պիր խասըր կէթիր:

— Վարլահի խասըր գալմատը, իշ-
տէ շու թարլանըն քէնարընտա չայըր-
լարըն իւսթիւնէ օթուրուն:

— Կմոնիկ հանըմ, սա վարդին աղ-
ւորութիւնը նայէ, ել ինչ ըլլայ նէ ըլ-
լայ պիտի բրցունեմ:

— Կէնէ մի պաշլայէր Արտէմ, ան-
ցած օր պախճէպանը պօշունա անխը-
տար լախըրտը ըրաւ, սանկ աղւոր
նստեցէք... օխ, էփիկ հանըմ թիւ-
թիւնիդ խութիւն տուր տէ ճիկառա
մը չնեմ:

— Կեցիր էս չնեմ Մարեամ հա-
նըմ, դուն աղւոր չես կընար չնել:

— Իմս ալ ճիկառա խմել չէ եա
իշտէ, պազը մէռագլանմիշ կըլլամ տէ
սանկ մէկ երկու թիւթտիւրմիշ կը-
նեմ:

— Ծո պահճէպան, իշտէ օ էլին-
տէքի մարուլըր պուրաեա կէթիր:

— Ա պէ տուտու սապըրլը օլ շիմ-
տի սիզէ տէ կէթիրէնէյիմ, պունլար
պաշկասընըն տըր:

— Օնլարա սոյըրա կէթիւր պիզ
պուրանըն տայիմի միւշթէրիսիիք,
Պաք տալօջըմն թագըմընը պուրաեա
ալըշտըրտըք:

— Նէ՞ եաբաճայըմ պէն կալօշընըն
թէքինի, նէրտէ պըրագտընըսա օրտա
արա:

— Վայ կըխուգ, ես ինչ կըսեմ
ան ինչ կըհասկընայ, գա հիմայ գա-
լոշի լախըրտը ընող կայ:

Ուրիշ կողմ մ'ալ չորս տիկնայք,
վեց օրիորդք և երկու պարոններ դա-
լարուտի մը ստորոտը կարգաւ կիսո-
վին կզկած, որովհետև ոչ աթոռակ
կար ոչ փսիաթ. ձեռքերնին մէկ մէկ
հարու բունած անընդհատ կուտէին

որմէ ատամանց խժրդուկ մը բաւական
լսելի կըլլար:

Օրիորդ Զապէլ ձեռքը բռնած և
լմննալու մօտ եղող մարուլէն երկու
տերն բրցնելով, քովի երխտասարդին
ըսաւ:

— Միւսիւ Արամ սա երկու եաբ-
րախին ո՞րը կ'առնես:

— Աֆ կընես օրիորդ, մեզի պէս
միւսիւները ի՞նչ լայըխ են ձեր մարու-
լի եաբրախներուն:

— Նետած քարըդ թախ գլխուս
զարկիր միւսիւ:

— Ես ով եմ քի ձեզի քար նետեմ,
Էյէր ինծի պէս մարդուն խօսքը ըլլար
նէ առջի իրիկուն պօստան գալու խօսք
տուեր էիր կու գայիր:

— Խաչս պարին ան օրը չամաշըր
ունէինք, խըյանէթ չէ նէ օր մը օ-
րանց սուտս պանե՞ր ես:

— Ես ան օրը երեք անգամ տու-
նին առջեէն անցայ, թախտափօշը
չամաշըր գրուած չէր:

— Գա ի՞նչ երդում կուղես նէ ը-
նեմ քի չամաշըր ունէինք, կէնէ սիրտս
մի հատցուներ սա եափրախներուն մէ-
կը առ:

— Պանեմ զարար չունի ամա սիրտս
բէք գէշ կոտրեցիր.

— Պա եաբրախը ինչ կընես:

— Կոտրած սրտիս վրայ կը դնեմ:

— Թէլլալ հաճի Անթառանն էր:

— Ինծի հաճի Անթառանն լալըս

տեսար հա, էհ, կէօյտէն նէ եաղմը:

Ցած ձայնով կատարուած այս սըր-
տառուչ սիրահարութեան միջոցին,
անդին ուրիշ խմբակ մը մեծ ժխոր կը
հանէր:

— Միրիճան աղա պանա պիր ըագը
տօլտուրմագմըսըն:

— Վէրէյիմ դարտաշըմ: նէ մէզէ
խտէրսին չրօղ մը սուճուքմը:

— Նէ օլուրսա օլսուն, պիր բարչա
սուճուք լա պիր բարչա էքմէք վէր:

— Մաթենիկ, տա օխանոցէն տիլիմ
մը հաց կտրէ տէ ասդին տուր:

— Աստուրիկ աղա, տէմի հոռմի
կէնճին բէք ալըճի կէօղիւեով կը նայիս
կոր վախնամ աշկող խածաւ:

— Ալլահ սահապընա պաղըշասըն
կէօղիւմ եօք:

— Էհ, էրիկ մարդ չէք մի, կը
մարդիք ամա եաղմա չիկայ

—Եյ ինչ ընենք Աստուած ալ մեղ ասանկ ստեղծեր է, էօլէլիմի շիմտի :

—Դա քիչ մը սուս եղէք մտիկ ը-նենք, Սողոմէին ախճիկը Լուսեան ճօշմիւշ եղեր մանի կը կանչէ կոր :

—Ան ինչ ալ ճընկըր ճընկըր ծան ունի քի եռումուրճախը :

Յիրաւի ալ քիչ մը հեռուն խումբի մը մէջ օրիորդ Լուսեա իւր սքանչելի ձայնովը հետեւեալ հայերէն մանին կանչել սկսաւ .

Հոդէ սէր առամ անն Հոդէ սէր Համաց բառ գուրիք և առայտ աշխէ սէր Ա-աւ կենդանոյն մեռայ շուտը իւ հոդէ սէր .

—Կեցցե՞ս . . . շու գատէհիմի տոլտուր Միրիճան աղա :

—Դա տուք կործը բէք էրկան պոնեցիք, մութը կը կոխէ կոր մեղայ :

—Ինչ զարար ունի, նէ եէրտէյիզ, նէ եապանտա :

—Եյ չէ աեազ է նէ, ախճիկները կելան կը հիվընդնան պան մը կըլլան եքէլ կենէ ես պիտի քաշեմ :

—Նայէ ատոր ըսելիք չունիմ—պօն-ճորնօ, անանկ է նէ հայտեցէք. պաք-պանա պահճէպան պաշը կէլսէնէ պուրաեա, պիզիմ պօրճումուզ նէտիր :

—Աստուրիկ աղա իլիշմէ պէն վէ-րերիմ :

—Ե՞օք . . վալլահա հաթըլըմ գալըր. սէն պանա կէլ պագայլը քա՞չ բարա խտէյօրսուն :

—Ալթը մարուլ պիր կէթիրտիմ, ալթը տա պիր հէրսի էթտի օն իքի մառուլ .

—Աղնատըք գա՞չ բարա վէրէճէյիզ, իւչ զրօշ վէրէճէքսին :

—Նէ սէոլէեօրսուն թանէսինի օն բարաեա մարուլ եէրմիլիմ պէն :

—Եէտին կիթտի, լահանա գատար մարուլը գիմ վէրիր օն բարատան աշաղա :

—Պիր չէյ տէյիլ վէրէյիմ ամա, պու տիւզնէ թութկուննուլուք աըր, պէօյէ եաբարալնը պիր տահա պու-բաեա կէլմէյիզ :

—Կէլտինտէ էհե՞ա մը էտիեօր-սուն, վէրէճէյին թօփու իւչ կուշ :

—Ախպար կարճ կապէ, էլին ար-նավուտին հետ հիմայ խ'ելք պիտի գնես :

Աստուրիկ աղան անսալով Միրի-ճան աղային բանաւոր խրատին, երեք գուրուշը վճարելով մեկնեցան յիշեալ

ժարտէն տը պօսթանէն որ արդէն բազմութիւնն ալ բոլորովին ցրուած էր :

Պիր թամաքեար էֆէնտի ուշազը-նա ասլա մատչ վէրմէզ մի քէր զի-եատէ իպրամըլլա բարա ինթէտիկին-տէ էլինէ իքի իւչ զուրուչ վէրերիտի :

Էվէլի կիւն ուշազընը վաշըրը ա-թիտէքի թէնպիհամը իթա էթտի :

—Պանա պագ Սէրդիս, պու արա օրթալը տա բէք չօք գալա մէճիտի-էլէր վար, պու մէճիտիէլէր զայէթ ուստալըլը եաբըլմըշտը տէյօրլար, կէրէք սիքքէսինտէ կէրէք սէսինտէ ասըլ մէճիտիէտէն հիչ ֆարքը եօղու-մուշ, եալընըլ գալա օլտուզու հա-ֆիֆիկինտէն պէլլի օլուեօրմուշ, պիր պլըշ վէրիչ էթտիկինտէ տիդաթ էթ :

—Նաս՞ըլ տիգգաթ էտէյիմ :

—Գիմսէտէն հաֆիֆ մէճիտիէ ալ-մա :

—Մաաշըմտան էլիմէ թօրտան պիր մէճիտիէ կէչտիկի եօք քի, հա-ֆիֆմի, աղը՞րմը պիլէյիմտէ գալպըն տան սագընալըմ :

—Գէորգ աղա Պէօյիւք տէրէտէ նասըլ վագըթ կէչիրիեօրսունըզ :

—Հէրգէս էվինտէ սօպայը գուր-տու, գըւլըք էշեալարը տիւղէլթմէյէ պաշատը :

—Ամմա էտէրսին հա, եազ կիւ-նիւ իլէ սօպա գուրուլուրմը :

—Գարտաշ, պիզ օրտա եէնիտէն գըշա կիրտիք, հէլէ էվէրիք ագշամ սէլէր եիւրիւտիւ :

—Մութլու սիզէ քի սու գըթլըշը չէգմէզսինիզ :

—Եիի ամա, կիւնտէ եէտի զուրուշ Շիրքէթի Խայրիյէյէ վէրկի վէրիեօրսուզ :

Պիր թիւթիւննիւ տիւգեանընտա :

—Պագսանա թիւթիւննիւ, պանա պիր էլիլիք բագէթ վէր ամա, բամա-զանը չէրիփէ այիտ բագէթլէրտէն ոլ-սուն :

—Պէնի տօսթ պիլիրսէն, սէն եինէ էսկի բագէթլէրտէն ալ,

—Նէտէն, օնլար տահա իյիմի :

—Ասլա՛, եալընըլ հիչ տէյիլսէ իւս-տիւնտէքի գըրմըզը պանտրուն մէ-սարիփինի գազանըըսըն :

Իքի գէօր տիլէննիլէր մապէնին-տէ :

—Արդաստաշ գալա մէճիտիէլէր չըքմըշ տէյօրլար, հիչ սանա բաստ կէլտիմի :

—Եէյթան գուլաղընա գուրչուն տահա բաստ կէլմէտի ամա, սիլիք չէլրէք չօք ալտըմ արդատաշ :

—Եազը սանա, կէօզ կէօրէ սիլիք չէլրէք ալընըլ մը, բարմաղընը չէօյլէ պիր իւստիւնէ սիւրսէն պէլլիսիր :

—Ելի ամա զըրդ բարա եքսիյինէ վէրկիյօրլարսա, հիչ պէլլի օլմայօր :

Օրիորդ մը առջի օրը թախանձա-նօք իւր հօրը կըսէր :

—Հայրիկ, տասնեհինդ օր է եէ-նի մահալէ եկանք, տահա օր մը ջու-րերը չը գացինք :

—Համբերէ ախճիկս, հիմսկու հիմայ ջուրերը մեզի կու գան կոր, երբ օր հավան բացուի նէ խարշըլիս վիզիթա մը կուտանք :

ՏՕՔԹ. Ս. ՌԱՖԱՅԵԼԵԱՆ ԲԵՐԱ. ՇԻՇԼԻ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 11

Կը գտնուի

Ամեն առաւօա, ժամը 3էն 6, կամուր-ջին գէմ բիւչիւքեան եղբարց Դի-զարանը :

Երկուշարմի և Ուրբաթ 7էն 10 Պէյէր-պէյի ի Դեղարանն Շարքիյէ. Ուր-բաթ միայն ձրի :

Երեքշարմի, Հինգշարմի և Շաբաթ 7էն 10, իւր ընակարանը. Հինգշ-արմի միայն ձրի :

Չորեքշարմի (ձրի) 7էն 10 Սամաթիա, թրանվայի ճատտէն, Հոռվմէտ-կան Հայոց Եկեղեցւոյն դիմաց . թիւ 357 տունը :

Տօքթօր Ռաֆայէլեան ընդհանուր հիւանդութիւններէ զատ, մասնաւոր եղանակաւ կը գարմանէ նաև արանց. և կանանց միզանցքային և ծննդական գործարանաց վերաբերեալ հիւան-դութիւնները, զորօրինակ գաղղիական ախտք, ամլութիւն, անկարութիւն և այլն :

ՏՕԳ ԹԵՇՈՐ

Օ. ԳԱԲԱՄԱՃԵԱՆ

Տօգթէօր Օննիկ, Կ. Յ. Յ. Գաբամաճեան էֆ. որ ուսումնասիրած է մասնաւորապես ներքին . մորթային և կանաց հիւանդութիւններն պատիւ ուսնի ծանուցանել Արդոյ հաւարակութեան թէ՝ հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր Եէնիդարու Ալ-Պոյաճըար փողոց 40 թիւ իւր տան մէջ և կը գտնուի ամէն չորեքշարթի և շարաթ օրերը ժամը 8նէն վերջը Պահճ-Դարու Զալբգեան Պողոս էֆէնտիի դեղարանը :

Զրի խորհրդակցութիւնը ժամը 8էն 9, ամէն հինգշարթի իւր բնակարանը և երեքշարթի օրերը Խոայեան ձիվանի էֆէնտիի դեղարանը ի Սամաթեայ :

ՔԻՒՉԻՔԵՄ ՊԱՐԱՍԵՐԱՅ

ՏԵՂՊՈ

26 Սրանպօլտա, Եկան Ճամփակ 26

ՄԵՀԶԱՐ ՏԻՒՔԵԱՆԼԱՐԸ

ՍԹԱՆՊՈԼ ՔԵՕՐԻԿ քարշոլնտա — 77
ՊԵՅՉԱԼՈՒՆՏԱ Տօղու Եօլտա — 168

Մէզքիւր էւլախանէ վէ սրէար տիւքեանլարընտա միւթէտատիտ վէ էնվայի թէրքիպաթը քիմեէվիյէ վէ էնզա վէ մուաէճաթ վէ ալէաթը ծէրքահիյէ, վէ լէս ծինս լասթիք իւէ չէլքուէն մաամուլ ալաթու էտէվաթ, վէ նիսթէր ուսուլինտէ պազար, վէ նրանուը վէ ննկիւլիզ էնզալարը, սովֆաթօնուն էն ալէա ճինոի, եէրլի վէ էմնէաի մատէն սուլարը, Փօմօւշաֆճըլար իշիւն թէրքիպաթը քիմեէվիյէ, Պարտօշարակարը, գոնեաբլար, էնվայի իշկիւր, գոզուլու սապունլար, նէֆիւ բուտրտ, ո ալ նոզոներ, սաչ սուլարը, տիւղիւնլիւլէր, վէ ըսրէշարլար իլէ քիմեախանէլէրէ մախուս ճամ գապլար վէ ալաթ ու էտէվաթ մէվճուտ օլուալ, թօրտան վէ բէրաքէնտէ Փիրուխմթ օլունուր :

Քէզաիր մէզքիւր տիւքեանլարտա մուայէնէի թըստիյէ տախի ինքա օլունուալ, պունա մախուս օտալար վար արր կէճէլէր աչըգ տըր Զէյլ . Պիլճիւլէ էնզա վէ էմթաամրզըն էն ալ և ճինստէն օլուու զունու վէ բէք էնզէն Փիյաթլա սաթըլարզըն Տօգթօր էֆէնտիէրէ վէ բաղցէթու էնալիյէ իւան ու պէյան իտէրիդ :

— 264 —

բոլորտիքը գտնուող խարխուկ տուներու ոմանց վանդակեալ պատուհանէն աղօտ լոյսեր թէկ կը տեսնուէին, սակայն այս աղօտ լոյսեր հըրապարակին մթութեան վրայ աղդեցութիւն մը չունէին . այն ժամանակի ճարպէ շինուած ճրագներն արդէն իրենց գտնուած խուցը հազիւ աղօտ կերպով կը լուսաւորէին . տանիքի մը վրայ թառող բու մը մերթ ընդ մերթ իւր տիխրալուր ձայնովը հրապարակին վրայ տիրող միօրինակ լուութիւնը կընդհատէր . հրապարակի կոմողին դէմը գտնուող ապարանին պատուհաններէն լոյս չէր տեսնուեր . գուրօէն անցորդ մը պիտի կարծէր թէ ի վազուց ամայի մնացած էր այդ ապարանը : Սրատես աչք մը եթէ ուշադրութիւն ընէր պիտի տեսնէր նոյն ապարանին դրան ճիշդ դէմը հրապարակին վըրայ ստուեր մը որ վայրկեանէ վայրկեան կանգնելով դարձեալ կանհետանար :

Հրապարակին վրայ գտնուած տուներէ միոյն ժամացոյցը գիշերուան երկուքը հնչեց :

Ժամացոյցին սկահը հազիւ դադրած էր հընչելէ, հրապարակին վարի ծայրէն ոտքի ձայներ լսուեցան, յետոյ մթան մէջ չորս ստուերներ նկարուեցան, որք հետզհետէ յառաջանալով նկարագրեալ ապարանին դրան առջին կեցան, գուռը կիսովին բացուեցաւ և այդ չորս ստուերներ ներս մտան, որոց վրայէ անմիջապէս դուռը վերստին դոցուեցաւ :

— 264 —

մարդը մէջ տեղէ պիտի բառնամ . բայց ինչպէս եղեր է որ այդ գաղտնի ընկերութեան մէջ մտեր է . ահա ասկէ ալ յայտնի է թէ այդ մարդը ամեն բանի կարող մէկն է :

Նիկոլի ուրախ դէմքը մէկէն ի մէկ տըխրութիւն արտայայտեց :

— Բայց այդ վարպետորդին այս դիշերուան ժողովին չպիտի գայ եթէ կուահած է թէ այդ թուղթը ես տեսած եմ . . . բայց ոչ . նա չէր գիտեր թէ ես այդ գաղտնի ժողովին նկատմամբ տեղեկութիւն ունիմ . ասկէ զատ պիտի խորհի թէ եթէ գիտնայի այն թուղթը թղթապանտկին մէջ չպիտի թողէի . ուրեմն աղէկ ըրի որ այն թուղթը տեղը թողուցի :

Այս միջոցին սենեկին դրան մեղմիւ զարկին . Նիկոլ գուռը բացաւ, եկողն իւր կինն տիկին Աննան էր :

Նիկոլ անհամբերութեան շարժում մը ըրաւ :

— Սիրելիս կերևի թէ զրաղեալ էիք և ես զձել անհանդիստ ըրի :

— Ընդհակառակը, ես ալ հիմա սրահը պիտի իշնայի :

— Կուզէի ձեզ հետ խոսիլ . . .

— Դարձեալ խնդիր, դարձեալ տրտունջ, էհ, 8էր վկայ հերիք գլխացաւ տուիր, սպասուի մէկը տիկին ըլլալ ուզեցիր, ահաւասիկ եղար, ուրիշ ի՞նչ կուզես :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Քառամետայ Տեղեկա. Հոգարձութեան

Ա. ՓՐԿՉԻ

Ազգային Հիւանդանոցի

(1883 յունվար 1 — 1886 դեկտ. 31)

ՊՍ.ՏՄՈՒԹԻՒՆ

Ա. ՓՐԿՉԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ

Ազգային յիսնամեայ նկարագիր

Գրեց. ԲԻՒԶԱՆԴ Ք. ԶԵՍՆ

Սոյն երկու հրատարակութիւնք՝ ի միասին կը վաճառին ի նպաստ Ս. Փրկչի Հիւանդանոցին, և գին մէկ քառորդ Օսմանեան ոսկի:

ՀՅՈՒՄԵՎԱԿ
ՀՅՈՒՄԵՎԱԿ

ՀՅՈՒՄԵՎԱԿ

Օհի Ս. Գրլանկը մետք ն Պաղ տատլեան վէ Շիրէքեասը , բաղալէ թլու ահակէ իրան էտէրլէր քի, պու տէ Պա Պէջ. մղունտա ճատտէի քէպիրէտէ ն. 176 (Նէնի թէաթրօնուն իթթիսալինտէ) եւնի պէր շէօպէ տչմրշտըրլար, հէր նէվ միւճէփէրաթ վէ սայիրէ, ալթուն կիւմիւշ սատթ վէ դօրտօնլար, զարիֆ չաւ ոլրուարը վէ մէտայլեսնլոր դաեէթ էհվէն ֆիւաթիւն սա-

թօւըր: հէր էկ թամիւէր եարըլոր:

Մէզքիւր շիրքէխին տիկէր շուալէսի տախի. Ստանուուտա չարոսուի քէտիրտէ տող. բու եօւտա տըր.

ՍԵՊՈՒՀ ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ

ՊԱՏՐԱՍ ԿՕՇԻԿՆԵՐՈՒ

ՎԱՃԱՐԱԾՈՒՆ

Սուլթան Համամ փողոց թիւ 47

Նոր մըցում Վայելուչ, Դիմացկուն և Աժան կօշիկներու թէ արանց, թէ կանանց և թէ տղայոց համար.

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պ Ի Պ Ե Ր Ե Ա Ն

Պոլիս Զիշէք-պազարթիւ 23

Ա. Բ Ո Տ Ո Ն Ե Խ Ե Ն
Ա. Յ Ս Ա Բ Ա Ն Ե Ա Ն

ԽՄԲԱԳԻՐ Յ. Մ. ՀԱՃԵԱՆ

— 262 —

— Ինչու համար այսպէս միշտ կը քամահրես զիս, ես ինչ յանցանք ունէի, դուն իմ ձեռքս ինդրեցիր, ամիրան ալ զիս քեզ ինութեան տուաւ:

— Բաներ կան որ ինքնին գուշակելու էիր. ինծի պէս մէկը առանց պատճառի սպասուհւոյ մը ձեռքը չինդրեր, ասի խորհելով ինդիրը մերժելու էիր. բայց ինչ որ է, եղած լըմբած գործի մը վրայ խօսիլը աւելորդ է. հիմայ որ տիկին մ'ես զիս հանդիսաւ թող:

Տիկին Աննա երկու ձեռներովն նիկոլի ձեռքը բռնելով, աղերսարկու ձայնով մ'ըսաւ:

— Մայր ես, ահաւասիկ ուրիշ փորձանք մ'ալ. ըսաւ նիկոլ ուսերը վեր ընելով:

Տիկին Աննա նիկոլի ձեռքը թողուց և աշերն արտասուօք լցուած պատրաստուեցաւ խուցէն դուրս ենել:

— Է՞ն, ինձ նայէ գոչեց նիկոլ, դարձեալ սպասաւորին առջև կատակերգութիւններու չսկսինք:

— Լաւ գիտես բարեկամդ իմ որ ես մինակ քեզ կը գանդատիմ, այն ալ երբ մինակ ըլլանք:

— Եւ ինչ իրաւամբ պիտի գանդատիս. Տէր վկայ, լալկան կանանց պէս անտանելի բան չըկայ աշխարհի վրայ:

— 263 —

— Ներէ բարեկամդ իմ, ալ չպիտի արտասուեմ, միշտ պիտի ջանամ ժպտիլ, իրաւունք ունիս յանցանքը իմս է, պէտք չէի յուսալ երանութեան, և պէտք էի միշտ սպասուհի մընալ, ափսո՞ս, ո'րքան երջանիկ էի այն ժամանակ:

— Աւելորդ խօսքեր պէտք չեն. ըսէ Սողոմոնին որ սեղանը պատրաստէ, այս գիշեր բարեկամի մը այցելութեան պիտի երթամ. կորուսելու ժամանակ չուն իմ:

Խեղճ Աննա սրբուհւոյ մը համբերատարութեամբ՝ և եթէ կարելի է ըսել՝ արտսուլքներն աչացը մէջ խեղճելով, փութաց նիկոլի հրամանը կատարել և հինգ վայրկեան վերջը Սողոմոն սեղանին պատրաստ ըլլալն իմացուց:

Նիկոլ աճապարանօք քիչ մը բան ուտելէ վերջը իւր գրաւանեակը քաշուեցաւ և ժամը գիշերուան մէկին պարտէղին գաղտնի դռնէն դուրս ենելով մեկնեցաւ տունէն:

Բ

— Նոյն գիշերը մթին և ամպամած էր, տաք և մեղմ հով մը օդին ջերմութիւնը աւելի կը սաստկացնէր, հորիզոնէն մերթ ընդ մերթ փայլատակունք մօտալուտ փոթորիկ մը կ'ըսպառնային. Զիարձակարանի հրապարակը ամայի էր.